

খোতবা জুমা

চৈয়েদেনা হজরত আকদছ আমিরুল মোমিনিল খলিফাতুল মছিহ পঞ্চম
(আইঁ) যে ২০২০ চনৰ ১৪ আগস্ট মছজিদ মোবাৰক ইছলামাদ
(বৃটেইনত) প্ৰদান কৰা জুমাৰ খোতবাৰ সাৰৎশ।

আশ্বহাদু আল্লা ইলাহা ইলাহাহ ওয়াহদাহ লাখাবিকালাহ ওয়া আশ্বহাদু আল্লা মুহাম্মদান আবদুহ ওয়া বাচুলুহ - আম্মা বাদু ফাউজুবিল্লাহ হিমিনা শায়তানিৰ বাজিম - বিছমিল্লাহিৰ বাহমানিৰ বাহিম - আলহামদু লিল্লাহি বাবিল আলামিন-আৰ বাহমানিৰ বাহিম- মালিকি ইয়াও মিদিন - ইয়াকানা বুদু ওয়া ইয়া কানাছ তাঁন- ইহদিনাছ ছিবাতাল মুছতাকিমা ছিবাতাল্লাজিনা আন-আমতা আলায়হিম গায়বিল মাগজুবি আলায়হিম ওয়ালাজ্জালিন।

তাছাহদ, তাউয আৰু ছুৰা ফাতিহা পাঠৰ পিছত ছজুৰ আগোৱাৰ (আইঁ)যে ইয়াৰ আগৰ জুমাৰ খোতবাৰেত হজৰত ছাআদ বিন আবি উকাচ (ৰাঃ)ৰ বিষয়ে বৰ্ণনা চলি আছিল। আজি আকৌ তেখেত (ৰাঃ)বিষয়ে কিছু কথা বৰ্ণনা কৰা হব। হজৰত মুছলেহ মাওউদ (ৰাঃ) যে কৈছে যে হজৰত ছাআদ বিন আবি উকাচ (ৰাঃ) হজৰত বছুলে কৰিম (ছাঃ)ৰ বিশ্বাসী চাহাবা সকলৰ মাজত এজন আছিল। হজৰত উমৰ (ৰাঃ)যে হজৰত ছাআদ (ৰাঃ) ক এখেত (ৰাঃ)ৰ খিলাফত কালত ইৰানী সৈন্য দলৰ সেনাপতি নিযুক্ত কৰিছিল। এনেতে হজৰত ছাআদ (ৰাঃ)ৰ উৰুত ফোড়া উঠিছিল, যি এটা দীঘলীয়া সময়লৈকে পীড়াজনক হৈ আছিল। বৰ ভালদৰে এই বেমাৰৰ চিকিৎসা কৰা হৈছিল যদিও আৰোগ্য লাভ কৰিব নোৱাৰিছিল। অৱশ্যেত হজৰত ছাআদ (ৰাঃ)যে মনত ধাৰণা কৰিছিল যে যদি মই নৰীয়া পাটীত পৰি থাকো আৰু সৈন্য বিলাকে দেখা পায় যে সিহঁতৰ সেনাপতি লগত নাই তেন্তে সিহঁতৰ মন ভাঙি পৰিব। গতিকে তেখেত (ৰাঃ)যে এটা গছৰ ওপৰত বহিবলৈ এখন ঠাই বনাই লৈছিল আৰু হজৰত ছাআদ (ৰাঃ)যে বেলেগৰ সহায় লৈ তাত উঠি বহি লৈছিল যাতে মুছলমান সৈন্যই তেখেতক দেকিবলৈ পায় আৰু ভাৰে যে সিহঁতৰ সেনাপতি সিহঁতৰ লগত আছে। সেই সময়ছোৱাত হজৰত ছাআদ (ৰাঃ) খৰৰ পাইছিল যে এজন আৰু চৰদাৰে মদ পান কৰিছে তেতিয়া হজৰত ছাআদ (ৰাঃ)যে সেই চৰদাৰ জনক বন্ধী কৰিব হৈছিল। চৰদাৰ জনৰ মদ পান কৰাৰ প্রতি দুৰ্বলতা আছিল যদিও তেওঁৰ বীৰত্বও আছিল আৰু তাৰ হৃদয়ত আগ্ৰহও আছিল। যুদ্ধত মুছলমান সকলৰ ক্ষতি সাধন হোৱাৰ কথা শুনি নিজৰ কোঠাত এনেদৰে আৰেগিক হৈ ইফাল-সিফাল টইল কৰিছিল যে যেনেকৈ বাঘ সঁজাৰ ভিতৰত ঘূৰি থাকে। এনেদৰে ঘূৰি ঘূৰি কৰিবা পাঠ কৰিছিল, যাৰ অৰ্থ আছিল এয়া যে “আজিয়ে সুযোগ আছিল তই ইছলামৰ বক্ষা কৰাৰ আৰু নিজৰ বীৰত্ব প্ৰদৰ্শন কৰাৰ কিন্তু তই যে বন্ধী। হজৰত (ছাআদ (ৰাঃ)ৰ পন্থী বৰ সাহসী মহিলা আছিল। তাই সেই চৰদাৰ জনৰ কৰিতা পাঠ কৰা শুনিছিল আৰু তেওঁক কৈছিল যে তুমি নাজানানে ছাআদে যে তোমাক বন্ধী বনাই হৈছে যদি তেওঁ জানিব পাৰে যে মই তোমাক মুক্ত কৰি দিছো তেন্তে তেওঁ মোক সুধাই নেৰে। কিন্তু মোৰ ইচ্ছা হয় যে মই তোমাক মুক্ত কৰি দিও যাতে তুমি নিজৰ ইচ্ছা অনুযায়ী ইছলামৰ কাম কৰিব পাৰা। তেতিয়া তেওঁ কৈছিল যে এতিয়া যুদ্ধ চলি আছে, তুমি মোক এৰি দিয়া, মই প্রতিশ্ৰূতি দিও যে যুদ্ধৰ পিছত ঘূৰি আহি এই কোঠাতেই থাকিম। উক্ত মহিলা জনীৰ হৃদয়ত ইছলামৰ প্রতি বৰ প্ৰেম আছিল, যাৰ ফলত ইছলামৰ বক্ষণা-বেক্ষণৰ প্রতিও আগ্ৰহ আছিল। সেয়ে হজৰত ছাআদ (ৰাঃ)ৰ পন্থীয়ে উক্ত বন্ধীজনক মুক্ত কৰি দিছিল আৰু তেওঁ গৈ যুদ্ধত যোগ দিছিল আৰু এনেকুৱা উৎসাহেৰে বণত জপিয়াই পৰিছিল যে তাৰ বীৰত্বৰ বলত ইছলামী সৈন্য পিছুৱাই অহাৰ পৰিবৰ্তে আগবাঢ়ি গৈছিল। হজৰত ছাআদ বিন আবি উকাচ (ৰাঃ)যে তাক চিনি পাইছিল আৰু পিছত কৈছিল যে আজিয় যুদ্ধত সেইজন ব্যক্তি অংশগ্ৰহণ কৰিছিল যাক মই মদ পান কৰাৰ অপৰাধত গ্ৰেপ্তাৰ কৰি বাখিছিলো। যদিও সি মুখত নেকাৰ লৈ লৈছিল তথাপি মই তাৰ আক্ৰমণ কৌশল আৰু তাৰ উচ্চতা চাই তাক চিনি পাইছো। মই নিশ্চয় তাক বিচাৰিম, যিজনে এওঁক বন্ধীত্বৰ পৰা মকুলি কৰি দিছে আৰু তাক মই শাস্তি বিহিম। যেতিয়া হজৰত ছাআদ (ৰাঃ)যে এই কথাবোৰ কৈ আছিল তেতিয়া তেখেত (ৰাঃ) পন্থীয়ে কথাবোৰ শুনি খঙ্গতে কৈছিল যে তোমাৰ লাজ লাজা নাই নে, যে নিজে গছৰ ওপৰত বাইঁ বনাই বহি লৈছো আৰু সেইজন ব্যক্তিক গ্ৰেপ্তাৰ কৰি বাখিছা, যিয়ে শক্র সৈন্যৰ মাজত নিৰ্ভয়ে সোমাই গৈছে আৰু নিজৰ প্ৰাণলৈ ভ্ৰক্ষেপ কৰা নাই। মই তাক বন্ধী মুক্ত কৰি দিছো, তুমি যি বিচৰা কৰিব পাৰা।

হজৰত মুছলেহ মাওউদ (ৰাঃ)যে লাজনা (মহিলা) সকলৰ আগত এটা ভাষনত এই ঘটনা বৰ্ণনা কৰিছিল আৰু কৈছিল

যে মহিলা সকলেও ইচ্ছামত ডাঙৰ ডাঙৰ কাম সমাধা কৰিছে। গতিকে আজিও আহমদী মহিলা সকলে সেই দৃষ্টান্ত সমুহ আগত বাখিৰ লাগিব।

এনেদৰে কাদছিয়া বিজয়ৰ পিছত ইচ্ছামী সৈন্যই বাবুল বিজয় কৰিছিল। ইয়াৰ পিছতেই যুদ্ধৰ মাজেৰে ময়েদানেও জয় কৰিছিল আৰু আঁহজৰত (ছাঃ)ৰ আহ্যাবৰ যুদ্ধৰ সময়ত কৰা ভৱিষ্যতবানী পূর্ণ হৈছিল।

ইয়াৰ পিছত হজৰত ছাআদ (ৰাঃ)য়ে হজৰত উমৰ (ৰাঃ)ৰ ওচৰত আৰু আগবাঢ়ি যোৱাৰ বাবে অনুমতি বিচাৰিছিল। কিন্তু হজৰত উমৰ (ৰাঃ) বিজিত অঞ্চলৰ বাবে শাসন ব্যৱস্থাৰ ফালে মন দিয়া। সেয়ে হজৰত ছাআদ বিন আবি উকাচ (ৰাঃ)য়ে মদায়েনক কেন্দ্ৰস্থল হিচাপে লৈ শাসন কামৰ দায়িত্ব পালন কৰিছিল। প্ৰজাৰ আৰাম আৰু সকলো ধৰণৰ সা-সুবিধাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিছিল। আনহাতে নিজৰ সুন্দৰ প্ৰচেষ্টা আৰু সুন্দৰ কাৰ্য্য প্ৰণালীৰ প্ৰমান কৰি দিছিল যে তেখেতক আ঳াহ তায়ালা বণ দক্ষতাৰ সৈতে শাসন পৰিচালনাৰ বুদ্ধিমত্তাও দান কৰিছিল। মদায়েনৰ পৰিবেশে পৰিস্থিতি আৰৱীয় সকলৰ অনুকূলে নাছিল সেয়ে হজৰত ছাআদ (ৰাঃ)য়ে হজৰত উমৰ (ৰাঃ)ৰ অনুমতি ক্ৰমে এখন নতুন চহৰ স্থাপন কৰিছিল আৰু তাত আৰৱৰ বিভিন্ন কৰিলাক ভাগে ভাগে বসতি স্থাপন কৰিছিল। চহৰ খনৰ মাজ-মজিয়াত এখন মছজিদ নিৰ্মান কৰোৱাইছিল। য'ত একেলগে ৪০০০০লোকে নমাজ পঢ়াৰ সুবিধা আছিল।

চন ২৩ হিজৰিত যেতিয়া হজৰত উমৰ (ৰাঃ)ক হত্যা কৰিবলৈ আক্ৰমণ চলোৱা হৈছিল তেতিয়া লোক সকলে হজৰত উমৰ (ৰাঃ)ৰ ওচৰলৈ আৰৰদন জনাইছিল যে তেখেতে খিলাফতৰ বাবে কোনো এজনৰ নাম মনোনীত কৰিব লাগে। তেতিয়া হজৰত উমৰ (ৰাঃ)য়ে খিলাফত নিৰ্বাচনী বোৰ্ড নিযুক্ত কৰিছিল। এই বোৰ্ডৰ সদস্য আছিল হজৰত উচ্চমান (ৰাঃ), হজৰত আলি (ৰাঃ), হজৰত আব্দুৰ বহুমান বিন অটফ (ৰাঃ), হজৰত ছাআদ বিন আবি উকাচ (ৰাঃ), হজৰত জাবিৰ বিন আওয়াম (ৰাঃ) আৰু হজৰত তালহা বিন উবায়দুল্লাহ (ৰাঃ)। হজৰত উমৰ (ৰাঃ)য়ে কৈছিল যে এই কেইজনৰ পৰা তোমালোকে কোনো এজনক বাঁচি লোক কাৰণ আঁহজৰত (ছাঃ)য়ে এওঁলোকক জান্মাতাৰ বাসিন্দা বুলি কৈছে। আকৌ কৈছিল যে যদি খিলাফত ছাআদ বিন আবি উকাচে লাভ কৰে তেন্তে তেওঁৰেই খলিফা হব নাইবা তোমালোকৰ কোনোৰাই খিলাফতত অধিষ্ঠিত হলে তেওঁ ছাআদৰ সহায় লৈ থাকিব।

হজুৰ আনোৱাৰ (আইঃ)য়ে কয় যে হজৰত উচ্চমান (ৰাঃ)ৰ খিলাফত কালত যেতিয়া মুছলমানৰ মাজত অন্তৰ কলহৰ সুত্ৰপাত হৈছিল আৰু এই বিবাদৰ অন্ত পেলাবলৈ চাহাৰা সকলৰ সুন্দৰ প্ৰচেষ্টা সম্পর্কে বৰ্ণনা কৰোঁতে হজৰত মুচলেহ মাওউদ (ৰাঃ)য়ে কৈছে যে - সন্তৰত তেতিয়া চাহাৰা সকলক হজৰত উচ্চমান (ৰাঃ)ৰ ওচৰত গৈ গোট খাবলৈ দিয়া হোৱা নাছিল। পৰিস্থিতি, পৰিবেশ আৰু সময়ৰ চাহিদা অনুযায়ী তেওঁলোকে নিজৰ কাম বিলাক দুটা ভাগত ভগাই লৈছিল। যি সকল লোক বয়সস্ত আছিল আৰু যি সকলৰ চাৰিত্ৰিক প্ৰভাৱ জনসাধাৰণৰ ওপৰত বেছি প্ৰগোদ্ধিৎ আছিল, তেওঁলোকে নিজৰ সকল আৰু নিজৰ পৰিস্থিতি সম্পর্কে লোকক বুজনি দিছিল। আনফালে যি সকল লোকৰ কোনো ধৰণৰ প্ৰভাৱ নাছিল নাইবা ডেকা বয়সৰ আছিল, তেওঁলোকে হজৰত উচ্চমান (ৰাঃ)ৰ নিৰাপত্তা বক্ষী হিচাপে কাম কৰিছিল। উল্লেখনীয় কথা হ'ল জমাতত হজৰত আলি (ৰাঃ) আৰু হজৰত ছাআদ বিন আবি উকাচ (ৰাঃ)য়ে পাৰস্য বিবাদ নিষ্পত্তি কৰিবলৈ আটাইকৈ বেছি চেষ্টা কৰিছিল। হজৰত উচ্চমান (ৰাঃ)ৰ পিছত হজৰত আলি (ৰাঃ)ৰ খিলাফত কালতো হজৰত ছাআদ বিন আবি উকাচ (ৰাঃ) পৃথকে হৈ থাকিছিল। এটা ৰোৱায়েত অনুযায়ী যেতিয়া হজৰত আলি (ৰাঃ) আৰু আমিৰ মুৱাবিয়াৰ মাজত মত বিৰুধৰ উন্নৰ হৈছিল, তেতিয়া আমিৰ মুৱাবিয়া তিনিজন চাহাৰা ক্ৰমে হজৰত আব্দুল্লাহ বিন উমৰ, হজৰত ছাআদ বিন আবি উকাচ আৰু হজৰত মহম্মদ বিন মুছলীমাক সহায় বিচাৰি পত্ৰ প্ৰেৰণ কৰিছিল আৰু তেওঁলোকক লিখিছিল যে তেওঁলোকে হজৰত আলিৰ বিৰুদ্ধে যেন সহায় কৰে। কিন্তু এওঁলোক তিনিওজনে সেয়া অস্বীকাৰ কৰিছিল।

এবাৰ আমিৰ মুৱাবিয়ায় হজৰত ছাআদ বিন আবি উকাচক সুধিছিল যে হজৰত আলিক বেয়া কৰলৈ আপোনাক নো কিহে বাধা দিয়ে ? হজৰত ছাআদ (ৰাঃ)য়ে উত্তৰত কৈছিল যে সেই তিনিটা কথাই, যি বচুলুল্লাহ (ছাঃ)য়ে তেখেতৰ বিষয়ে কৈছে। যদি তাৰে মই লাভ কৰিব পাৰিলোহেতেন্তে তেন্তে সেয়া মোৰ বাবে বঙ্গ উটতকৈ বেছি প্ৰিয় হলহেতেন্তেন্তে। আন এটা ঘটনা এনেদৰে উল্লেখ আছে যে এবাৰ বচুলুল্লাহ (ছাঃ)য়ে হজৰত আলি (ৰাঃ)ক এটা যুদ্ধত নিজৰ দায়িত্ব অৰ্পন কৰি এৰি হৈ গৈছিল। তেতিয়া হজৰত আলি (ৰাঃ)তেখেত (ছাঃ)ক কৈছিল ইয়া বচুলুল্লাহ (ছাঃ) আপুনি মোক কিয় মহিলা আৰু শিশু সকলৰ মাজত এৰি হৈ গৈ আছে ? হজৰত বচুলুল্লাহ (ছাঃ)য়ে কৈছিল - কিয়, তুমি এই বিষয়ে সন্তুষ্টি নহয় নে যে তোমাৰ আৰু মোৰ মাজত ঠিক তেনেকুৱা সম্পৰ্ক তেনেকুৱা যেনেকুৱা সম্পৰ্ক আছিল মুছা আৰু হাৰণৰ মাজত ইয়াত কেৱল ইথিনিয়ে পাৰ্থক্য আছে যে মোৰ পিছত তুমি নবৃত্যতৰ মৰ্যাদা লাভ কৰিব নোৱাৰা। দ্বিতীয় কথা হ'ল এয়া যে খ্যবৰৰ যুদ্ধৰ সময়ত হজৰত বচুলে কৰিম (ছাঃ)য়ে এবাৰ কৈছিল যে মই এনে এজন লোকক ইচ্ছামী পতাকা প্ৰদান কৰিম, যিজনে আল্লাহ আৰু তাৰ বচুলক ভাল পায়। বচুলুল্লাহ (ছাঃ)য়ে তেখেতক (হজৰত আলিক) ইচ্ছামী পতাকা প্ৰদান কৰিছিল আৰু

আল্লাহ তায়ালা সেইদিনা মুছলমান সকলক বিজয় দান কৰিছিল। আকৌ তৃতীয় কথা হ'ল এয়া যে যেতিয়া এই আয়াত “ফাকুল তাআলাও নাদউ আবনা আনা ওয়া আবনা আকুম ওয়া নিছা আকুম” অর্থাৎ তুমি কোৱা যে আহা ! আমি আমাৰ সন্তানক মাতি দিওঁ আৰু তুমি তোমাৰ সন্তানক মাতি দিয়া, আমি আমাৰ মহিলা সকলক মাতি দিওঁ আৰু তুমি তোমালোকৰ মহিলা সকলক মাতি দিয়া) অৱৰ্তীণ হৈছিল তেতিয়া বছুলুন্নাহ (ছাঃ)য়ে হজৰত আলি (ৰাঃ) হজৰত ফাতিমা আৰু হজৰত হাচান আৰু হজৰত হছেইনক মতাই আনিছিল আৰু কৈছিল যে - হে আল্লাহ ! এয়া হ'ল মোৰ পৰিয়াল বৰ্গ।

হজৰত ছাআদ আবি উকাচ (ৰাঃ)ৰ পুত্ৰ মুচাআব বিন ছাআদ বৰ্ণনা কৰিছে যে - মোৰ দেউতাকৰ মূৰুৰ্ধ অৱস্থাত তেখেতৰ মূৰটো মোৰ কোলাত তুলি লোৱা আছিল, মোৰ দুচুকুৰে চুকুলো বৈ আহিছিল, পিত্ৰদেউয়ে মোলৈ চাই কৈছিল যে হে মোৰ প্ৰিয় পুত্ৰ ! তোমাক কিহে কন্দাইছে ? মই উত্তৰত দিছিলো, আপোনাৰ মৃত্যুৰ শোক আৰু এই বিষয়ে চিন্তা কৰি কান্দিছো যে মই আপোনাৰ পিছত আপোনাৰ ঠাইত কাকো দেখিবলৈ পোৱা নাই। তেতিয়া হজৰত ছাআদ (ৰাঃ)য়ে কৈছিল মোলৈ নেকান্দিবা, আল্লাহ তায়ালা কেতিয়াও মোক শাস্তি নিদিয়ে আৰু মই জান্নাতী সকলোৰে এজন হওঁ। হজৰত ছাআদ বিন আবি উকাচ (ৰাঃ)য়ে ৫৫ হিজৰি চনত মৃত্যু বৰণ কৰিছিল। মৃত্যুৰ সময়ত এখেত (ৰাঃ)ৰ বয়স হৈছিল ৭০ বছৰতকৈ বেছি। মাৰোৱান বিন হাকামে হজৰত ছাআদ বিন আবি উকাচ (ৰাঃ)ৰ নমাজে জানাজা পঢ়াইছিল। মাৰোৱান বিন হাকাম তেতিয়া মদিনাৰ শাসক আছিল। হজৰত ছাআদ বিন আবি উকাচ (ৰাঃ)ৰ জানাজাৰ নমাজত নবী (ছাঃ)ৰ পৱিত্ৰ ভাৰ্য্যা সকলেও অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। এখেত (ৰাঃ)ক জান্নাতুল বৰ্কিত সমাধিষ্ঠ কৰা হৈছিল। তেতিয়াৰ কিছুমান লোকে উস্মাহাতুল মোমিনিন সকলৰ এই কাৰ্য্যৰ সমালোচনা কৰিবলৈ লৈছিল। তেতিয়া হজৰত আয়শা (ৰাঃ)য়ে কৈছিল যে আমাৰ ওপৰত এয়া অভিযোগ উথাপন কৰা হৈছে যে জানাজা মছজিদৰ মাজেদি লৈ যোৱা হৈছে কিন্তু ইয়াৰ আগতে বছুলুন্নাহ (ছাঃ)য়ে চুহেল বিন বায়জাৰ নমাজে জানাজা মছজিদৰ ভিতৰত পঢ়িছিল। হজৰত ছাআদ বিন আবি উকাচ (ৰাঃ)য়ে বিভিন্ন সময়ৰ ব্যৱধানত ৭ টা বিয়া কৰাইছিল আৰু তেওঁলোকৰ গৰ্ভত সকলো মিলি ৩৪ জন সন্তানৰ জন্ম হৈছিল। তাৰ মাজত ১৭ জন কন্যা সন্তান আছিল।

খোতবা জুমাৰ শেষত হজুৰ আনোৱাৰ (আইঃ)য়ে মকৰম ছফদৰ আলি গোজাজাৰ চাহাব, মকৰমা উফফত নচিৰ চাহিবা, মকৰম আব্দুৰ বহিম ছাকি চাহাব, আৰু মকৰমা ছঙ্গদ আহমদ ছেহগাল চাহাবৰ চমু জীৱনী আগুৰাই নমাজে জুমাৰ পিছত মৰহুমিন সকলৰ নমাজে জানাজা গায়েৰ পঢ়াইছে। ইন্না লিল্লাহি ওয়া ইন্না ইলায়াহি বাজিউন। (আমিন)

“আলহামদু লিল্লাহি নাহমাদুহ ওয়া নাহতাগফিৰহু ওয়ানু মিনু বিহি ওয়া নাতাওয়াক্লালু আলায়াহি ওয়া নাউজুবিল্লাহি মিন শুৰুৰি আনফুছিনা ওয়া মিন ছাইয়ে আতি আমালিনা মাই ইয়াহ দিহিল্লাহ ফালা মুজিল্লাল্লাহ ওয়া মাই-ইউজ লিলহ ফালা হাদিয়াল্লাহ ওয়া নাখহাদু আল্লা ইলাহা ইল্লাল্লাহ ওয়া নাখহাদু আল্লা মুহাম্মাদান আবদহ ওয়া বাছুলুহ,

ইবাদাল্লাহি বাহিমুকুমুল্লাহি ইল্লাল্লাহা ইয়ামুৰবিল আদলি ওয়াল ইহচানি ওয়া ইতাইজিল কুৰবা ওয়া ইয়ানহা আনিল ফাহশায়ি ওয়াল মুনকাবি ওয়াল বাগি ইয়াইজুকুম লা-আল্লাকুম তাজাক্কারনা উজকুৰল্লাহ ইয়াজ কৰকুম ওয়াদ উহ ইয়াছ তাজিবলাকুম ওয়ালা জিকৰল্লাহি আকবাৰ”।

Assamese Khulasa Khutba Jumma Huzoor Anwar 14 AUG . 2020

(BOOK POST PARINTED MATTER)

To

From: Ahmadiyya Circle Office, Abhayapuri M.G. Road W/n-IV, Bongaigaon Assam 783384. # 9707110844